

Predikan i Kindaholms församling 2018 av Tobias Bäckström

Sönd före domsöndagen

”Vaksamhet och väntan”

Sef 3:8-13

Upp 3:10-13

Matt 25:1-13

Ps: 321, 489, 784, 8

Hur har du det med oljan i ditt liv? Har den tagit slut, går ditt andliga liv på tomgång? Ser du till att alltid ha olja med dig?

Det är vad den här liknelsen om de tio unga flickorna, eller de tio jungfrurna, vill få oss att tänka över. Det är syftet med Jesus liknelser: de vill få oss att tänka, och ibland även skaka, vi som kan behöva bli omskakade.

De här facklorna som jungfrurna hade med sig i väntan på bröllopsföljet var en slags marschaller monterade på en stång. De brann med olja från en veke och oljan fyllde man på precis innan man tände. Och då hade alltså hälften, de oförståndiga, inte tagit med sig någon olja, trots att de naturligtvis visste att det inte skulle gå att få något ljus utan olja.

En liknelse innebär att de olika sakerna betyder något annat, och den viktigaste saken här är just oljan. Det enda som skiljer dem åt är om de har olja med sig eller inte.

Oljan har liknats vid tron, tron på Jesus Kristus. Man kan till det yttre vara kristen, vara kristen av tradition och kultur, utan att man har en personlig tro på Jesus. Och då förstår man bättre varför de förståndiga inte delade med sig när de säger: ”Det kan aldrig räcka både till oss och till er”. En tro är alltid personlig och kan inte överlåtas. Man kan inte tro åt någon annan.

Hade tron däremot varit en prestation hade den kunnat överlåtas. Om kristendom hade handlat om goda gärningar som ska presteras, arbete som ska utföras, ja om tron är mitt verk, då hade jag bestämt över det och kunnat låta det gälla även andra om jag velat.

Men tron är alltså en gåva som Gud ger oss, Gud söker oss vill ha vår vänskap. Han älskar oss och vill att vi älskar tillbaks. Det kan man inte göra åt någon annan, jag måste öppna mig själv, ingen annan kan göra det åt mig.

Så hur har du det med oljan i ditt liv? Försöker du leva ditt kristna liv utan olja? Det går inte, då kommer din fackla att slockna! Gnistan som håller liv i din andlighet dör ut. Och då måste du fylla på med olja. Det räcker inte att du en gång blev döpt och konfirmerad. Du måste ständigt leva i tron, fylla på med olja genom bön och sakrament. Att vara kristen är inget ställningstagande man gör en gång för alla. Det är ett liv. Att leva trons liv är att leva i en personlig relation med Jesus och låta hans blick vila på mig.

För även om oljan tar slut hos dig, tar den aldrig slut hos Jesus. Det är som Elia när han var hos änkan i Sarefat. Oljan i kruset tog aldrig slut. Varje dag när hon skulle baka bröd var där mer olja. Källan sinade aldrig.

Att försöka leva ett kristet liv utan denna olja blir väldigt torrt och tråkigt, och framför allt, onödigt.

Det här evangeliet mynnar ut i uppmaningen: ”Håll er vakna!” Då handlar det inte om att vi bokstavligen ska försöka gå in för att vanka omkring på nätterna för att inte riskera somna. Nej, faktiskt var det ju så att alla tio jungfrurna somnade, det var inte en katastrof i sig.

Det är istället en uppmaning att vi ska leva ett uppmärksam liv. I den ortodoxa liturgin ljuder ordet flera gånger: ”Var uppmärksamma!” Hur lever vi ett medvetet liv i uppmärksamhet?

Ja, det kan vara att lyssna till ropet: ”Brudgummen kommer!” Det gäller inte bara en gång när tiden är ute. Det gäller varje dag, varje stund. I allt som vi möter, inte minst de människor som vi möter. Vi får öva oss i att se dem med Jesus blick.

Brudgummen är ju Jesus själv och han kan komma till oss på många olika sätt: genom händelser som inträffar, genom andra människor och genom nattvardens bröd och vin som vi snart ska ta emot.

Den här liknelsen ska vi inte läsa som en spekulering över vilka, eller hur många, som blir utestängda från det himmelska bröllopet eller inte. Jesus liknelser ska du ta till dig personligen och låta hans uppmaning drabba dig. Se till att du har olja med dig, säger han till dig idag. Och har du slut så hämta med olja hos mig, det kostar inget och källan sinar aldrig. Och framförallt: var uppmärksam. Lev inte på rutin och slentrian: lev medvetet och lyssna efter ropet: brudgummen kommer. Glöm inte att det är ett bröllop du är inbjuden till!